

C-82/24. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. február 1.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Lengyelország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. december 21.

Felperes:

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.

Alperesek:

Veolia Water Technologies sp. z o.o.

Krüger A/S

OTV France

Haarslev Industries GmbH

Warbud S.A.

[omissis]

2023. december 21.

VÉGZÉS

A Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy (varsói regionális bíróság, huszonhatodik kereskedelmi osztály, Lengyelország) [omissis]

[omissis]

- a varsói székhelyű Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.

által

- a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- a soborgi (Dánia) székhelyű Krüger A/S,
- a Saint Maurice Cedex-i (Franciaország) székhelyű OTV France,
- a bruchsali (Németország) székhelyű Haarslev Industries GmbH,
- a varsói székhelyű Warbud S.A.

ellen fizetés teljesítése érdekében indított

kereset,

- a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

által

- a varsói székhelyű Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.

ellen fizetés teljesítése érdekében indított

kereset, valamint

- a varsói székhelyű Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.

által

- a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- a soborgi (Dánia) székhelyű Krüger A/S,
- a Saint Maurice Cedex-i (Franciaország) székhelyű OTV France,
- a bruchsali (Németország) székhelyű Haarslev Industries GmbH,
- a varsói székhelyű Warbud S.A.

ellen fizetés teljesítése érdekében indított

kereset

alapján indult jogvitában 2023. december 21-én Varsóban tartott tárgyaláson

a következőképpen határozott:

1. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében (jelenleg a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében) említett átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvét, hogy azokkal ellentétes a nemzeti jog olyan értelmezése, amely lehetővé teszi, hogy egy különböző uniós tagállamokból származó jogalanyokból álló konzorciummal kötött közbeszerzési szerződés tartalmát oly módon határozzák meg, hogy e szerződésben figyelembe vesznek egy olyan kötelezettséget, amely közvetve érintheti az e gazdasági szereplő által benyújtott ajánlatban szereplő ár meghatározását, és amelyről sem a szerződés szövege, sem pedig a közbeszerzési dokumentumok kifejezetten nem rendelkeznek, amely azonban az e szerződésre közvetlenül nem, de analógia útján alkalmazandó nemzeti jog valamely rendelkezéséből következik?

2. az eljárást felfüggeszti.

[omissis]

A 2023. december 21-i végzés indokolása

1 A kérdést előterjesztő bíróság

2 a Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy (a varsói regionális bíróság, huszonhatodik kereskedelmi osztály) az alábbi összetételben:

[omissis]

3 Az alapeljárás felei és képviselőik

4 Felperes:

a varsói székhelyű Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie spółka akcyjna

[omissis]

5 Alperesek:

a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;

a soborgi (Dán Királyság) székhelyű Krüger A/S;

a Saint Maurice-i székhelyű (Francia Köztársaság) OTV;

a bruchsalai (Németországi Szövetségi Köztársaság) székhelyű Haarslev Industries GmbH;

a varsói székhelyű WARBUD spółka akcyjna;

[omissis]

6 Az alapeljárás tárgya és a releváns tényállás [omissis]

7 A jogvita tárgya

A jelen eljárást az ajánlatkérő, a varsói székhelyű Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie spółka akcyjna indította (ügyszám: XXVI GC 277/20) keresetével, amelyben azt kérte, hogy az alperesek egyetemlegesen fizessenek törvényes kamatokkal együtt 22 338 591,35 PLN összegű kötbért. (Az eljárás során a felperes a keresetet visszavonta).

8 A varsói székhelyű Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie spółka akcyjna a XXVI GC 914/21. sz. ügyben is felperes. Az ajánlatkérő ezen eljárást a 2021. június 14-i keresetével indította meg a következő összegek megfizetésére irányuló követelésének érvényesítése érdekében:

- a) kötbér jogcímén 5 661 772,39 euró, másodlagos keresettel együtt.
- b) (a kereset módosítását követően) a szerződés nem megfelelő teljesítése miatti kártérítés jogcímén 11 351 601,62 PLN összege, vagy másodlagosan 2 533 839,65 euró összegű kártérítés megítélése.

9 Ezzel egyidejűleg a gazdasági szereplők vezetője, a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością megindította a XXVI GC 1095/20. sz. eljárást, amelyben a varsói székhelyű Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie spółka akcyjna által a varsói székhelyű a Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, által rendelkezésre bocsátott bankgaranciák segítségével beszedett összegek visszatérítése címén 3 766 666,36 euró megfizetését követelte.

10 A fent említett eljárásokat egyesítették, és a XXVI GC 277/20. sz. alatt vették nyilvántartásba.

11 Lényeges tények

12 2008. augusztus 1-jén a varsói székhelyű Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie spółka akcyjna (a továbbiakban: ajánlatkérő) a varsói székhelyű Veolia Water Technologies spółka z ograniczoną odpowiedzialnościąval, mint a konzorcium vezető tagjával, a soborgi (Dán

Királyság) székhelyű Krüger A/S-val, a Saint Mauricei székhelyű (Francia Köztársaság) OTV-vel, a bruchsalai (Németországi Szövetségi Köztársaság) székhelyű Haarslev Industries GmbH-val és a varsói székhelyű WARBUD spółka akcynával (a továbbiakban együttesen: konzorcium vagy gazdasági szereplők) a „Czajka szennyvíztisztító telep felújítása és kibővítése (szennyvíziszap termikus kezelése)” című projekt megvalósítására vonatkozóan megkötötte a 8/JRP/R/2008. sz. szerződést (a továbbiakban: szerződés). A szerződés különösen a szennyvíziszapot termikusan hasznosító üzem építésére vonatkozott, amely többek között két rekuperátort foglalt magában két különálló égetőüzemmel. A szerződést az ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (a közbeszerzések jogáról szóló, 2004. január 29-i törvény) szerinti nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként kötötték meg. Eredetileg a szerződés tárgyát képező munkálatokat 2010. október 30-ig kellett volna elvégezni, azonban a elvégzésük végső határidejét később 2012. november 30-ában állapították meg.

- 13 A felek a szerződés elválaszthatatlan részeként ismerték el többek között a Minőséggarancia elnevezésű dokumentumot (garancialevél), amely szerint a jótállás időtartama az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolás kiállításának időpontjától kezdődött, és 36 hónapig tartott, a jótállási idő pedig legkésőbb 2015. április 30-án lejárt, kivéve, ha a végső vizsgálatok és a garanciális átvétellel kapcsolatos vizsgálatok megkezdése olyan körülmények miatt nem volt lehetséges, amelyekért a gazdasági szereplő felelős.
- 14 A felek a minőséggarancia (garancialevél) 6.1. alpontjába olyan rendelkezést foglaltak bele, amely szerint „[a] jelen garancialevélben nem szabályozott kérdésekben a lengyel jog, különösen a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni[?]” A felek a szerződésben nem részletezték, hogy a hivatkozás az építési szerződést szabályozó rendelkezésekre vagy az adásvétellel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezésekre is vonatkozik-e.
- 15 2013. március 21-én kiállították az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolást.
- 16 2014. szeptember 26-án az ajánlatkérő értesítette a gazdasági szereplőket a második égetőüzem rekuperátorának meghibásodásáról. A rekuperátort a gazdasági szereplők új rekuperátorra cserélték ki, és 2016. február 22-én bejelentették az új rekuperátor üzembe helyezését. A gazdasági szereplők a rekuperátort jótállás keretében cserélték ki.
- 17 2015. március 3-án az ajánlatkérő értesítette a gazdasági szereplőket az első égetőüzem rekuperátorának meghibásodásáról. A rekuperátort a gazdasági szereplők új rekuperátorra cserélték ki, és 2016. április 28-án bejelentették az új rekuperátor üzembe helyezését. A gazdasági szereplők a rekuperátort jótállás keretében cserélték ki.
- 18 2018. november 27-én az ajánlatkérő mindkét rekuperátor, az első és a második égetőüzem rekuperátorának meghibásodásáról értesítette a gazdasági szereplőket, kérve azok garanciális javítását vagy cseréjét. Válaszukban a gazdasági szereplők

jelezték, hogy a jótállási idő lejárt, ezért garanciális felelősség nem terheli őket, és elutasították a rekuperátorok jótállás keretében történő javítását vagy cseréjét.

- 19 A felperes álláspontja szerint a polgári törvénykönyv adásvételi szerződésre vonatkozó 581. §-ának 1. pontja szerint – amely megfelelően alkalmazandó a felek közötti jogviszonyra – a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaküldésének időpontjától újraindul, így a hiba gazdasági szereplők részére 2018. november 27-én történő bejelentésének időpontjában a szerződés tárgyára kiterjedt a jótállás, mivel annak 36 hónapos időtartama (a második égetőüzem rekuperátora tekintetében) 2016. február 22-től, illetve (az első égetőüzem rekuperátora tekintetében) 2016. április 28-tól újraindult. A felperes a szerződéses tárgy jótállás alapján történő kijavításának vagy kicserélésének a gazdasági szereplő általi elmulasztása jogcímén kötbért érvényesíthet, mivel a gazdasági szereplők nem teljesítették a rekuperátorok meghibásodásának jótállás alapján történő megszüntetésére vonatkozó kötelezettséget.
- 20 Az alperesek úgy vélik, hogy a 2018. november 27-i hibabejelentés időpontjában a szerződés tárgyára a jótállás a jótállási idő lejárta miatt már nem terjedt ki, a polgári törvénykönyv 581. §-ának 1. pontja pedig nem alkalmazható, mivel e rendelkezés adásvételi szerződésre vonatkozik, miközben sem a felek a szerződésben, sem az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem tüntetett fel azzal kapcsolatos információkat, hogy e rendelkezés a gazdasági szereplők által vállalt jótállásra vonatkozik. A fentiekre tekintettel az alperesek szerint e rendelkezés analógia útján történő alkalmazása ellentétes lenne a 2004/18/EK irányelvben (jelenleg: 2014/24/EU irányelvben) foglalt átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvével, mivel olyan követelményekre való hivatkozást jelent, amelyek nem egyértelműen a közbeszerzési dokumentumokból vagy az alkalmazandó nemzeti jogszabályokból, hanem csak e jogszabályok értelmezéséből következnek. Ezenfelül az alperesek álláspontja szerint a szerződés a garancialevéllel együtt teljeskörűen és pontosan szabályozza a jótállással kapcsolatos kérdéseket, így a szerződést kötő felek nem kívánták a jótállást megújítani.
- 21 A vonatkozó jogszabályok**
- 22 A nemzeti szabályozás**
- 23 Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (a polgári törvénykönyvről szóló, 1964. április 23-i törvény) (Dz.U., 1964., 16. szám, 93. tétel, módosításokkal együtt, a továbbiakban: k.c.)
- 24 A szerződést kötő felek a jogviszonyt tetszésük szerint alakíthatják, feltéve, hogy a szerződés tartalma vagy célja nem ellentétes a jogviszony jellegével (természetével), jogszabállyal vagy a társadalmi együttélés szabályaival. (a k.c. 353¹. cikke).

- 25 Ha a kötelezettségeinek teljesítése során a jótállásra kötelezett a hibás dolog helyett hibátlan dolgot szolgáltatott a jótállás jogosultjának, vagy a jótállással érintett dologon lényeges javítást végzett, a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaszolgáltatásának időpontjától újratekődik. Ha a jótállásra kötelezett a dolog valamely részét cserélte ki, a fenti rendelkezést a kicserélt részre megfelelően alkalmazni kell (a k.c. adásvételi szerződést érintő cím alatt található 581. cikkének 1. §-a).
- 26 Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień Publicznych (a közbeszerzések jogáról szóló, 2004. január 29-i törvény) (Dz.U., 2007., 223. szám, 1655. tétel, későbbi módosításokkal; a továbbiakban: korábbi p.z.p.); jelenleg Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (a közbeszerzések jogáról szóló, 2019. szeptember 11-i törvény) (Dz.U., 2023., 1605. tétel, a továbbiakban: p.z.p.)
- 27 A szerződés tárgyát egyértelműen és kimerítően, kellően pontos és érthető módon kell meghatározni, figyelembe véve minden olyan követelményt és körülményt, amely az ajánlat megtételét befolyásolhatja (a korábbi p.z.p. 29. cikkének (1) bekezdése; a p.z.p. 99. cikkének (1) bekezdése).
- 28 Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció legalább a következőket tartalmazza: 16) a felek számára fontos azon rendelkezések, amelyeket a megkötött közbeszerzési szerződés, az általános szerződési feltételek vagy a szerződésminta részévé tesznek, ha az ajánlatkérő előírja a gazdasági szereplő számára, hogy ilyen feltételekkel kössön vele közbeszerzési szerződést (a korábbi p.z.p. 36. cikke (1) bekezdésének 16. pontja, jelenleg: Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció legalább a következőket tartalmazza: 20) a közbeszerzési szerződésbe beillesztésre kerülő rendelkezések tervezete (a p.z.p. 134. cikke (1) bekezdésének 20. pontja).
- 29 Az uniós jogszabályok**
- 30 Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o. ; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339., 14. o., a továbbiakban: 2004/18/EK irányelv); jelenleg a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 2014., 94. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o., a továbbiakban: 2014/24/EU irányelv).
- 31 Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el (2004/18/EK irányelv 2. cikke, jelenleg a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (1) bekezdése).

32 Az előzetes döntéshozatalra utalás indoka

33 A nemzeti jog szempontja

- 34 A lengyel polgári törvénykönyv 647–658. cikke az építési szerződéseket szabályozza. E rendelkezések a jótállásra vonatkozóan nem tartalmazzak külön szabályozást. Az egyéb szerződéstípusokra egyedül a k.c. 656. cikke hivatkozik, amely szerint az építési szerződésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell annak következményeire, hogy a kivitelező késedelmesen kezdi meg a munkálatokat vagy fejezi be az építményt, illetve a kivitelező a munkálatokat hibásan vagy a szerződéssel ellentétes módon végzi, az elkészült építmény hibáiért való kellékszavatosságra, valamint a megrendelőnek az építmény befejezése előtt fennálló elállási jogára.
- 35 A lengyel jogrendben a jótállás intézménye csak az adásvételi szerződéssel kapcsolatban van kifejezetten szabályozva. A k.c. 581. §-a szerint, ha a kötelezettségeinek teljesítése során a jótállásra kötelezett a hibás dolog helyett hibátlan dolgot szolgáltatott a jótállás jogosultjának, vagy a jótállással érintett dolgon lényeges javítást végzett, a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaszolgáltatásának időpontjától újratekődik, ha azonban a jótállásra kötelezett a dolog egy részét cserélte ki, a fenti rendelkezést a kicserélt részre megfelelően alkalmazni kell.
- 36 A k.c.-nek az építési szerződésre vonatkozó rendelkezései (amelyekre részben a k.c. építési szerződésre vonatkozó címe is utal) szintén nem szabályozzák a jótállás intézményét. Ugyanakkor 2014. december 25-én hatályba lépett a k.c. vállalkozási szerződést szabályozó 638. §-ának módosítása, amely beillesztette a 2. §-t, amely szerint, ha a megrendelővel szemben az elkészült munkára jótállást vállaltak, akkor az adásvétel során vállalt jótállásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, azonban ez a szabályozás a jelen ügyben nem alkalmazható.
- 37 Lengyelországban a gyakorlatban mind a gazdasági élet, mind pedig a joggyakorlat általánosan elfogadja, hogy az építési szerződés esetében a jótállásra közvetlenül hivatkozó törvényi szabályozás hiánya nem zárja ki, hogy az adott jogviszonyban álló felek a szerződési szabadság elvének megfelelően – amely azt feltételezi, hogy a szerződést kötő felek a jogviszonyt tetszésük szerint alakíthatják, feltéve, hogy a szerződés tartalma vagy célja nem ellentétes a jogviszony jellegével (természetével), jogszabállyal vagy a társadalmi együttélés szabályaival (a k.c. 3531. §-a) – az ilyen típusú szerződéseknél is megállapítsák a jótállás alkalmazhatóságát.
- 38 A fent említett korlátokon belül a felek a jótállás intézményét tetszésük szerint alakíthatják, igénybe véve a k.c.-nek adásvételi szerződéssel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezéseit, kizárva e rendelkezések közvetlen alkalmazását és saját feltételeket kidolgozva, valamint e rendelkezéseket módosítva például azáltal, hogy részben igénybe veszik azokat, hivatkoznak rájuk, a fennmaradó részben pedig saját szerződési feltételeket dolgoznak ki.

- 39 Az adásvételi szerződéssel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezések építési szerződésre analógia útján történő alkalmazásának kérdése vitákat vet fel mind a nemzeti bíróságok joggyakorlatában, mind a jogtudományban. A kérdést előterjesztő bíróság egyetért azzal az állásponttal, hogy mivel a szerződésben a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseire hivatkoznak, a szerződési feltételek által nem szabályozott kérdésekben az építési szerződés tárgya tekintetében vállalt jótállásra analógia útján a k.c.-nek az adásvétellel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 40 Ugyanakkor a nemzeti közbeszerzési jogszabály sem szabályozza a fenti kérdést, kizárólag általánosságban hivatkozik a szerződés tárgyára, és az ajánlattételt befolyásoló követelmények és körülmények pontos meghatározását írja elő. Az ajánlati felhívásban kötelezően feltüntetendő információk meghatározásakor azonban nem említik például az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel kapcsolatos körülményeket, mivel vélelmezni kell, hogy a gazdasági tevékenységet folytató jogalanyok ismerik az általánosan alkalmazandó jogszabályokat, még olyan helyzetben is, amikor bizonyos jogi normák alkalmazása vitatott.
- 41 A fentiekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a lengyel közbeszerzési jog (függetlenül attól, hogy a kérdést szabályozó jogszabályok közül melyik alkalmazandó) nem zárja ki a nemzeti jog azon rendelkezéseinek analógia útján történő alkalmazását, amelyekre a szerződési feltételek, a közbeszerzési dokumentumok és az ajánlati felhívás tárgyát képező szerződéstípusra irányadó jogszabályok kifejezetten nem hivatkoznak.
- 42 A bizonyítási eljárás alapján a kérdést előterjesztő bíróság nem állapíthatja meg, hogy a felek ténylegesen kizárták a k.c. 581. §-ának alkalmazását, ebből következően a rekuperátorok hibátlan rekuperátorokra való kicserélésével a jótállási idő újrakezdődik.
- 43 Az uniós jog szempontja**
- 44 A felperes azon álláspontja, miszerint a felek közötti szerződés feltételeire analógia útján az adásvétellel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, a nemzeti jogszabályok rendelkezései alapján indokolt, ami a jótállás megújulásának megállapítását kell, hogy eredményezze. Ezért meg kell vizsgálni, hogy a szerződés határokon átnyúló jellegére, a különböző tagállamokból származó jogalanyokból álló konzorcium alperesi oldalon való igénybevitelére tekintettel az uniós jog rendelkezéseivel nem ellentétes-e a nemzeti jog ilyen értelmezése.
- 45 A 2004/18/EK irányelv 2. cikke (jelenleg a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (1) bekezdése) szerint az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.

- 46 Az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve megköveteli, hogy ajánlattevők azonos esélyekkel rendelkezzenek ajánlataik összeállításakor, és hogy ugyanazon feltételek vonatkozzanak az ajánlatokra. Ez az elv nem ellentétes a gazdasági szereplőkkel szemben támasztott követelményekkel, azzal a kikötéssel, hogy e követelményeket ugyanolyan mértékben kell a gazdasági szereplőkkel szemben előírni (Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregaende Uddannelser kontra Manova A/S[, Legalis] ítélet, C-336/12).
- 47 Az ezen elvekből eredő átláthatóság elve tekintetében a Bíróság a C-35/17. sz. ügyben hozott ítéletében megállapította, hogy ez a kötelezettség magában foglalja, hogy a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményben vagy a dokumentációban a közbeszerzési eljárás minden feltételét és részletes szabályát világosan, pontosan és egyértelműen kell megfogalmazni, elsősorban annak érdekében, hogy minden, észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró ajánlattevő megérthesse annak pontos jelentését, és azt ugyanúgy értelmezhesse, másodsorban pedig azért, hogy az ajánlatkérő szerv ténylegesen ellenőrizhesse, hogy az ajánlattevők ajánlatai megfelelnek-e a szóban forgó szerződésre irányadó szempontoknak (lásd: 2014. november 6-i Cartiera dell'Adda ítélet, C-42/13, EU:C:2014:2345, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 36. pont).
- 48 A fenti elvek fényében kétséges, hogy a közbeszerzési szerződés teljesítésének szakaszában analógia útján alkalmazandó nemzeti jogszabályok rendelkezései alapján meghatározható-e a felek azon kötelezettségeinek tartalma, amelyeket a közbeszerzési szerződésben vagy a közbeszerzési dokumentumokban nem állapítottak meg kifejezetten, és ha igen, milyen mértékben.
- 49 Összeegyeztethető-e az átláthatóság elvével, hogy a gazdasági szereplő kötelezettségeit a nemzeti joggyakorlatban szereplő jogértelmezésből vezetik le, ami különösen a más tagállamokban letelepedett ajánlattevők szempontjából eredményezhet hátrányt, mivel a nemzeti jog és annak értelmezésére, valamint a nemzeti hatóságok gyakorlatára vonatkozó ismeretük nem olyan szintű, mint a nemzeti ajánlattevők ismerete?
- 50 A fentiek különösen a nemzeti jog olyan értelmezésére vonatkoznak, amely a határozathozatal alapjaként nemcsak a nemzeti jognak az adott szerződéstípusra közvetlenül alkalmazandó rendelkezéseit fogadja el, hanem olyan rendelkezéseket is, amelyeket a nemzeti rendelkezéseknek a más szerződéstípusokra alkalmazandó rendelkezésekkel analógia útján történő kiegészítésével alkalmaznak.
- 51 Lényeges, hogy e rendelkezések analógia útján történő alkalmazása közvetetten érintheti a gazdasági szereplőknek a szerződési feltételekből eredő, azonban az ajánlati felhívásban vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban kifejezetten nem szereplő kötelezettségeit. A kötelezettségek közvetlenül érintik a gazdasági szereplők által az ajánlatban feltüntetett ár összegét, mivel nyilvánvaló okokból a közbeszerzési eljárásokban részt vevő jogalanyok, mint vállalkozók,

nyereségre törekednek, így az ajánlatuknak olyan díjazást kell tartalmaznia, amely meghaladja azon szolgáltatások értékét, amelyeket a szerződés eredményeként nyújtani kötelesek. A fentiekre tekintettel e kötelezettségek meghatározásának elmulasztása azáltal például, hogy kifejezetten nem mondják ki, hogy a szerződés tárgya egy részének újjal történő kicserélése a jótállási idő újrakezdését eredményezi, érintheti a közbeszerzési eljárásban résztvevők ajánlatainak összegét, végezetül pedig a nemzeti jogrend sajátosságait nem teljes körűen ismerő jogalanyok tekintetében olyan helyzetet eredményezhet, amelyben az ilyen jogalany a közbeszerzés során olyan tartalmú ajánlatot nyújt be, amelyet a rá vonatkozó rendelkezések teljes körű ismeretében nem nyújtott volna be.

- 52 A Bíróság már kimondta, hogy az egyenlő bánásmód elvét és az átláthatósági kötelezettséget úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely gazdasági szereplőnek a nyilvános közbeszerzési eljárásból történő kizárása egy olyan kötelezettség be nem tartása miatt, amely az ezen eljárásra vonatkozó dokumentumokból vagy a hatályos nemzeti jogszabályból kifejezetten nem következik, hanem amelyet a nemzeti közigazgatási hatóságok vagy közigazgatási bíróságok – az eléjük terjesztett említett dokumentumok alapján – e jogszabály és e dokumentumok értelmezése, valamint a hiányosságok megszüntetése alapján tudnak levezetni (lásd hasonlóképpen: 2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 51. pont).
- 53 Noha a Bíróság fenti ítélete a közbeszerzési eljárásra vonatkozó ajánlati felhívással kapcsolatos másik kérdésre vonatkozott (azaz gazdasági szereplő közbeszerzési eljárásból való kizárására), azt a következtetést, amely szerint megengedhetetlen, hogy a közbeszerzési szerződés résztvevője esetében kizárólag a nemzeti jogszabály értelmezéséből vezessék le azon kötelezettségeit, amelyek nem következnek közvetlenül az alkalmazandó nemzeti jogszabályból és a közbeszerzési dokumentációból, általánosabb jelleggel kell alkalmazni. Tekintettel azonban a fenti ítélet (a közbeszerzési eljárás lefolytatásának szakaszára vonatkozó) tárgya és a jelen ügy tárgya (a közbeszerzési szerződés végrehajtási szakasza) közötti különbségre, indokolt e kérdés tisztázása érdekében a Bírósághoz fordulni. Mi több, a felmerült probléma szempontjából az adott tagállam jogalkalmazási gyakorlatának ismerete azt eredményezi, hogy az ilyen gazdasági szereplő az ár meghatározásakor figyelembe veszi a jótállás megújításának esetleges kockázatát, és kevésbé kedvező ajánlatot tesz. Az ilyen helyzet a közös piacon a verseny torzulásához is vezethet, és nem kívánatos. A különböző tagállamokból származó jogalanyokkal szembeni megkülönböztetés tilalma és az egyenlő bánásmód elvének olyan helyzetet kell eredményeznie, amelyben a szerződést és a közbeszerzési dokumentációt oly módon szövegezik meg, hogy minden észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró részvételre jelentkező és ajánlattevő a világosan leírt kötelezettségek alapján állapíthassa meg az árat. Kétségesnek tűnik tehát annak elismerése, hogy e kötelezettségeket az analógia útján alkalmazott nemzeti jog alapján, pusztán a szerződésben szereplő általános hivatkozás alapján meg lehet határozni. A közbeszerzési eljárás során meghatározott időpontban annak megállapítása, hogy közbeszerzési eljárás tárgyát képező szerződésre másik szerződés rendelkezéseit

kell analógia útján alkalmazni, meghaladja az ajánlattevők általános gondosságát, különösen mivel ezen értelmezés a nemzeti hatóságok nem egységes gyakorlatából következik.

54 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés és a javasolt válasz

55 A fentiekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek tartotta, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjessze az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében (jelenleg a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében) említett átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvét, hogy azokkal ellentétes a nemzeti jog olyan értelmezése, amely lehetővé teszi, hogy különböző uniós tagállamokból származó jogalanyokból álló konzorciummal kötött közbeszerzési szerződés tartalmát oly módon határozzák meg, hogy e szerződésben figyelembe vesznek egy olyan kötelezettséget, amely közvetve érintheti az e gazdasági szereplő által benyújtott ajánlatban szereplő ár meghatározását, és amelyről sem a szerződés szövege, sem pedig a közbeszerzési dokumentumok kifejezetten nem rendelkeznek, amely azonban az e szerződésre közvetlenül nem, de analógia útján alkalmazandó nemzeti jog valamely rendelkezéséből következik?

56 A kérdést előterjesztő bíróság e kérdésre igenlő választ javasol adni.